

Δήλωση του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη κατά την επίσκεψη με τον Υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ, Mike Pompeo, στις στρατιωτικές εγκαταστάσεις της Βάσης της Σούδας*

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί φίλοι,

Με ξεχωριστή χαρά υποδεχόμαστε, εδώ, στην Κρήτη, τον Υπουργό Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών, Mike Pompeo. Πρόκειται για τη δεύτερη επίσκεψή του στην Ελλάδα, τους τελευταίους δώδεκα μήνες, και ενώ έχει προηγηθεί και το δικό μου ταξίδι στις Ηνωμένες Πολιτείες, τον Ιανουάριο που μας πέρασε και τη συνάντησή μου με τον Πρόεδρο Trump.

Προσυπογράφω, λοιπόν, και εγώ τη δήλωσή του ότι οι σχέσεις των δύο χωρών μας δεν υπήρξαν ποτέ τόσο στενές και παραγωγικές, όσο είναι σήμερα. Είναι σχέσεις που απλώνονται σε όλα τα επίπεδα.

Χαίρομαι, επίσης, που ο φίλος υπουργός θα φιλοξενηθεί στον τόπο μου, εδώ, στα Χανιά, στην Κρήτη. Γιατί στο νησί αυτό δεν χτυπάει μόνο η καρδιά της Ελλάδας, χτυπάει και η καρδιά της Ανατολικής Μεσογείου. Χτυπάει, όμως, και ο δυνατός παλμός της ελληνοαμερικανικής συνεργασίας.

Δεν είναι τυχαίο ότι, τώρα, μιλάμε από την 115 Πτέρυγα Μάχης της Πολεμικής μας Αεροπορίας. Λίγο πριν, είχαμε επισκεφθεί την αμερικανική βάση N.S.A., είχαμε επισκεφθεί και την ελληνική φρεγάτα «Σαλαμίς», στην προβλήτα Κ14. Και η Σούδα αναδεικνύεται, έτσι, ως το πιο στρατηγικό σημείο της ευρύτερης περιοχής. Εδώ συναντώνται τα συμφέροντα των δύο χωρών μας μαζί, όμως, με εκείνα της ασφάλειας και της ειρήνης.

Στο έδαφός της απλώνονται συμμαχικές δυνάμεις και επικοινωνίες μας. Στα νερά της διεξάγονται κοινές ασκήσεις, ενώ πολύ γρήγορα -όπως θα σας πει και ο κύριος υπουργός- εδώ, η Σούδα θα γίνει έδρα ελλιμενισμού του USS Hershel Williams, ενός από τα μεγαλύτερα πλοία των Ηνωμένων Πολιτειών ενώ, στον ουρανό της Σούδας και της Κρήτης θα πετούν πάντα τα αεροσκάφη μας, ελληνικά και αμερικανικά, εγγυητές της σταθερότητας.

Δεν είναι τυχαίο, εξάλλου, ότι από εδώ επιχειρούν από τη μια πλευρά του διαδρόμου ελληνικά φτερά, από την άλλη πλευρά του διαδρόμου αμερικανικά φτερά, μοιράζονται, όμως, τον ίδιο διάδρομο προσγείωσης και απογείωσης.

Η αναβαθμισμένη Συμφωνία Αμοιβαίας Αμυντικής Συνεργασίας Ελλάδας - Αμερικής απλώνει τη δράση της και στο χώρο της αμυντικής βιομηχανίας μας με αιχμή τον εκσυγχρονισμό των 84 F-16 μας σε Viper. Αλλά και με κοινά προγράμματα και με κοινές, πολύ σημαντικές κοινές επενδύσεις σε ελληνικά ναυπηγεία.

Διευρύνεται, όμως, και σε άλλα πεδία και σε άλλες περιοχές. Όπως στην Αλεξανδρούπολη, η οποία ήδη εξελίσσεται σε κόμβο μεταφοράς αμερικανικού φυσικού αερίου προς την ηπειρωτική Ευρώπη. Ανατολική και Κεντρική Ευρώπη. Εκεί, όπως ξέρετε, κατασκευάζεται πλωτή μονάδα επεξεργασίας φυσικού αερίου, επαναεριοποίησής του για να είμαι πιο ακριβής, ταυτόχρονα δρομολογείται και η ιδιωτικοποίηση του λιμανιού. Την ίδια τύχη θα έχει και το λιμάνι της Καβάλας.

Για όλα αυτά μίλησαν χθες, στη Θεσσαλονίκη, ο κ. Πομπέο μαζί με τους υπουργούς Εξωτερικών και Ανάπτυξης. Υπογράφοντας, μάλιστα, μία σημαντική, καινούργια, διμερή συμφωνία για συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα στο πεδίο της καινοτομίας. Είναι κι αυτό μία απόδειξη του ηγετικού ρόλου που παίζει Ελλάδα στα Βαλκάνια. Στα Βαλκάνια στα οποία η Ελλάδα επιστρέφει δυναμικά μετά από μια σχεδόν δεκαετή απουσία.

Η χερσόνησός μας είναι ένα γεωγραφικό σημείο που συγκεντρώνει πολλά κοινά ενδιαφέροντα Ελλάδας και Ηνωμένων Πολιτειών. Η Θεσσαλονίκη αποτελεί -και θα αποτελεί πάντα- το δυναμικό τους ορμητήριο. Την ετοιμότητα για αμερικανικές επενδύσεις σε Υποδομές, Ενέργεια, αλλά και Ψηφιακή Τεχνολογία είχα την ευκαιρία να διαπιστώσω, συνομιλώντας, πρόσφατα, και με τον επικεφαλής της International Development Finance Corporation, της DFC, που επισκέφθηκε πρόσφατα την Ελλάδα. Είναι ο κρατικός φορέας για αμερικανικές επενδύσεις στο εξωτερικό. Το κοινό συμπέρασμα στο οποίο καταλήξαμε, όπως λένε και οι φίλοι συνομιλητές μας, είναι «the sky is the limit», σε αυτά τα οποία μπορούμε να κάνουμε μαζί. Κυρίες και κύριοι,

Είναι, ωστόσο, σαφές ότι στις συζητήσεις μας παραμένουν κυρίαρχα τα θέματα που αφορούν την ασφάλεια στην Ανατολική Μεσόγειο.

Είναι μία πολύ ευαίσθητη περιοχή η οποία, το τελευταίο διάστημα, δοκιμάστηκε από την επιθετικότητα της Τουρκίας. Με προκλητικές ενέργειες εκτός Διεθνούς Δικαίου. Με μια αχρειαστα ακραία ρητορική που συχνά φορτίζει το κλίμα. Αλλά και με τακτικισμούς που δεν βεβαιώνουν συχνά για την ειλικρίνεια των προθέσεων της. Με ενέργειες, δηλαδή, που είναι αντίθετες στις αξίες του δυτικού κόσμου. Τις οποίες, δυστυχώς, η Άγκυρα συνεχίζει και στα νερά της Κύπρου, όπως και εσείς διαπιστώσατε, κύριε υπουργέ, όταν βρεθήκατε, προ ολίγων ημερών στην Λευκωσία.

Παρουσίασα και εγώ και οι υπουργοί στην αμερικανική αντιπροσωπεία τις ελληνικές θέσεις, που πιστεύω ότι είναι και απόλυτα ευθυγραμμισμένες με τις τελευταίες δηλώσεις του State Department. Αν έπρεπε να τις συνοψίσω σε 4 λέξεις θα έλεγα: όχι σε μονομερείς ενέργειες. Η ελληνική απάντηση σε όλες τις προκλήσεις δεν είναι άλλη από την υπεράσπιση των εθνικών μας δικαιών.

Απάντηση, όμως, η οποία συνοδεύεται πάντα από πρωτοβουλίες καλής γειτονίας. Όπως οι πρόσφατες συμφωνίες που υπογράψαμε για τις θαλάσσιες μας ζώνες με την Ιταλία και με την Αίγυπτο. Αλλά και η εμβληματική θεσμοθέτηση του East Mediterranean Gas Forum.

Πρόκειται για μια πολιτική την οποία ουσιαστικά χαιρετίζουν σχεδόν όλοι οι γείτονες και σύμμαχοί μας: Η Κύπρος, η Γαλλία, το Ισραήλ, η Αίγυπτος. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, που θα εξετάσει τις σχέσεις της με την Τουρκία στο προσεχές Συμβούλιο Κορυφής, που θα ξεκινήσει σε δύο ημέρες, αλλά και ο αραβικός κόσμος, θα έλεγα όλη η διεθνής κοινότητα.

Γιατί σε μία στιγμή που παλιοί εχθροί γίνονται φίλοι, όπως το Ισραήλ με τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και το Μπαχρέιν, στη Μεσόγειο δεν πρέπει να σηκώνονται κύματα απειλών και αντιπαλότητας. Αποτελεί, άλλωστε, θάλασσα στρατηγικής σημασίας και για τις Ηνωμένες Πολιτείες, όπως καταγράφεται ξεκάθαρα στο East Med Act. Αποτελεί, όμως, και μια περιοχή-κλειδί για την παγκόσμια σταθερότητα.

Με χαρά διαπίστωσα ότι ο κ. Πομπέο συμμερίζεται τις θέσεις μας. Ότι κατανοεί πως η ένταση μεταξύ δύο κρατών-μελών του NATO, τελικά, δεν συμφέρει κανέναν. Και ότι βρίσκεται απέναντι σε κάθε αυθαίρετη ενέργεια που a priori τορπιλίζει κάθε καλόπιστο

διάλογο. Και ότι, βέβαια, το Διεθνές Δίκαιο πρέπει να μένει η σταθερή πυξίδα για όλους μας.

Άλλωστε, γνωρίζει και ο ίδιος την ετοιμότητά μας. Τόσο για διερευνητικές επαφές, που προσδοκούμε ότι θα ξεκινήσουν σύντομα όσο και για την τεχνική διαδικασία η οποία εξελίσσεται στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ, της Ατλαντικής Συμμαχίας. Είμαι, λοιπόν, συγκρατημένα αισιόδοξος ότι τώρα πια έχει έρθει η σειρά της διπλωματίας.

Αξιότιμε υπουργέ των Εξωτερικών, αγαπητέ φίλε Mike,

Η επίσκεψή σου, εδώ, σφυρηλάτησε έναν ακόμα κρίκο στους ισχυρούς δεσμούς Ελλάδας-Ηνωμένων Πολιτειών, δρομολογώντας νέες προοπτικές για πολυεπίπεδη συνεργασία των δύο χωρών.

Είμαι σίγουρος ότι και εσύ αντλείς από την Κρήτη νέα δύναμη για να υπηρετήσεις τα μεγάλα ιδανικά που έκαναν μεγάλη και τη δική σου χώρα: Την Ελευθερία, την Ισότητα, τη Δικαιοσύνη.

Σε λίγο θα γιορτάσουμε τα 200 χρόνια της Ελληνικής Επανάστασης, μια Επανάσταση η οποία εμπνεύστηκε από την Αμερικανική Επανάσταση. Και νομίζω ότι θα είναι μία πολύ καλή ευκαιρία να κάνουμε έναν κοινό απολογισμό όσων έγιναν, αλλά και όσων μπορούμε να πετύχουμε μαζί. Και αυτά είναι πάρα πολλά.

Σου εύχομαι καλή διαμονή στο νησί μας. Και καλή και παραγωγική συνέχεια στις συζητήσεις μας. Welcome again.